

ค่านิยมสร้างสรรค์ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ค่านิยมสร้างสรรค์ฯ เป็นคุณธรรมประจำใจที่จัดทำขึ้นให้เจ้าหน้าที่ของรัฐพึงยึดถือเพื่อกระตุ้นให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานใหม่ ให้งานภาครัฐบังเกิดผลตามแนวทางของแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐที่มุ่งสร้างคุณประโยชน์สูงสุดให้ประชาชนและประเทศชาติ โดยได้สกัดเนื้อหาจากคุณค่าสำคัญต่าง ๆ ที่เป็นแนวคิดหรือหลักประพฤติปฏิบัติในการทำงาน และหลักการสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับระบบราชการ เช่น พระบรมราโชวาทที่พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน ในวันข้าราชการพลเรือนทุกปี ทศพิธราชธรรม ปรัชญาในการร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ลักษณะที่พึงคาดหวังตามวิสัยทัศน์ของแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ รวมทั้งหลักปฏิบัติราชการของต่างประเทศที่กำหนดเป็นค่านิยมสร้างสรรค์กลาง ที่มีความหมายสะท้อนพฤติกรรม ที่เป็นค่านิยมใหม่ที่พึงประสงค์สำหรับการปฏิบัติงานในภาครัฐ มี 5 ประการ ดังนี้

- 1. กล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง (Moral Courage)** โดยยึดมั่นในความถูกต้อง คิงาม ความชอบธรรม ความเสียสละ หลักวิชาและจรรยาวิชาชีพ ไม่โอนอ่อนตามอิทธิพล
- 2. ซื่อสัตย์และมีความรับผิดชอบ (Integrity & Responsibility)** ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา แยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน และ มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ต่อผลงาน ต่อองค์การและต่อประชาชน
- 3. โปร่งใส ตรวจสอบได้ (Transparency & Accountability)** ปรับปรุงกลไกและวิธีการทำงานให้มีความชัดเจน โปร่งใส สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ และพร้อมเปิดเผยข้อมูล อันไม่ต้องห้ามตามกฎหมาย
- 4. ไม่เลือกปฏิบัติ (Nondiscrimination)** ให้บริการโดยเสมอภาค เป็นธรรม เน้นความสะดวก รวดเร็ว ประหยัดและถูกต้อง ด้วยความมีน้ำใจ เมตตา
- 5. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน (Result Orientation)** โดยปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล งานแล้วเสร็จตามวัตถุประสงค์ เกิดผลดีต่อหน่วยงานและส่วนรวม โดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

กล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง

(Moral Courage)

หมายถึง

- ❖ ยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม
- ❖ เสียสละ
- ❖ ยึดหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพ
- ❖ ไม่นโอนอ่อนตามอิทธิพลใด ๆ

ซึ่งอาจขยายความได้ว่า เป็นพฤติกรรมการทำงานในลักษณะดังต่อไปนี้

- ❖ การปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้อง ชอบธรรม ไม่ทำผิดระเบียบ กฎหมาย แม้ผู้บังคับบัญชาจะสั่งให้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ก็กล้าที่คัดค้านตามกระบวนการ
- ❖ กล้าแจ้งเหตุ หรือร้องเรียน เมื่อพบเห็นการกระทำผิด แม้ผู้กระทำผิดจะเป็นเพื่อนร่วมงาน หรือผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานตนเอง
- ❖ ให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติดี และกล้าลงโทษผู้กระทำผิด
- ❖ ปฏิบัติตามหลักวิชา ตามหลักการ และจรรยาบรรณ โดยไม่ประนีประนอมกับความเลว ไม่หวั่นเกรงต่อการข่มขู่หรืออิทธิพลใด ๆ
- ❖ มีความอดทนหรือยับยั้งชั่งใจต่อผลประโยชน์ที่เข้าวน โดยคำนึงถึงเกียรติ และ ศักดิ์ศรี

ซื่อสัตย์และมีความรับผิดชอบ

(Integrity and Responsibility)

หมายถึง

- ❖ ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา
- ❖ แยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน
- ❖ มีความรับผิดชอบต่อประชาชน ต่อผลการปฏิบัติงานองค์การ และต่อการพัฒนาปรับปรุงระบบราชการ

ซึ่งอาจขยายความได้ว่า เป็นพฤติกรรมการทำงานในลักษณะดังต่อไปนี้

- ❖ การมีความตั้งใจจริงปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม โดยไม่คดโกง ไม่หลอกลวง
- ❖ มีความตรงต่อเวลาทั้งการมาปฏิบัติหน้าที่และการนัดหมาย ไม่ให้ประชาชนหรือผู้ที่ตนนัดหมายต้องรอคอย
- ❖ การไม่เอาประโยชน์ส่วนตนมาทำให้ประโยชน์ส่วนรวมต้องเสียไป
- ❖ การหลีกเลี่ยงไม่เข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่ตนจะได้ประโยชน์ ผู้ได้บังคับบัญชา
- ❖ การมีจิตสำนึกต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการและประชาชน และพร้อมที่จะรับผิดชอบเมื่อทำงานผิดพลาดและยินดีแก้ไข

โปร่งใส ตรวจสอบได้

(Transparency and Accountability)

หมายถึง

- ❖ ปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์การ ให้มีความโปร่งใส
- ❖ มีวิธีการให้ประชาชนตรวจสอบได้
- ❖ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในขอบเขตของกฎหมาย

ซึ่งอาจขยายความได้ว่า เป็นพฤติกรรมการทำงานในลักษณะดังต่อไปนี้

- ❖ การมีขั้นตอนการปฏิบัติงาน แผนการทำงาน และการมอบหมายงานที่ชัดเจน โดยสามารถแจ้งลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงาน และระยะเวลาให้ผู้ติดต่อได้ทราบเพื่อสามารถติดตามความรับผิดชอบได้
- ❖ เก็บหลักฐานทุกอย่างไว้หรือทำเป็นบันทึกไว้ เพื่อง่ายแก่การตรวจสอบ
- ❖ การตั้งคณะทำงาน หรือคณะกรรมการจะทำให้เกิดการตรวจสอบกันเองได้ดี
- ❖ การให้คำอธิบาย ให้เหตุผลที่เหมาะสมแก่ผู้มาขอรับบริการกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติหรืออนุญาตตามคำขอได้
- ❖ การเปิดเผยหลักเกณฑ์ และวิธีการในการปฏิบัติงานหรือข้อมูลการปฏิบัติงานให้แก่ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ ตามสมควรแก่กรณี โดยถือว่าการเปิดเผยเป็นหลักการ การปกปิดเป็นข้อยกเว้น

ไม่เลือกปฏิบัติ

(Nondiscrimination)

หมายถึง

- ❖ บริการประชาชนด้วยความเสมอภาค เน้นความสะดวก รวดเร็ว ประหยัด และถูกต้อง
- ❖ ปฏิบัติต่อผู้มาขอรับบริการด้วยความมีน้ำใจ เมตตา เอื้อเฟื้อ ซึ่งอาจขยายความได้ว่า เป็นพฤติกรรมการทำงานในลักษณะดังต่อไปนี้
 - ❖ การให้บริการโดยเน้นความเสมอภาคเท่าเทียมกัน
 - ❖ ให้บริการตามลำดับโดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติหรือเครือญาติ เพื่อความเสมอภาค เป็นธรรม ผู้ที่มาก่อนจะได้รับบริการก่อน
 - ❖ อำนาจความสะอาดแก่ผู้มารับบริการในมาตรฐานเดียวกัน ไม่บริการพิเศษ เฉพาะรายที่รู้จักมักคุ้น
 - ❖ ให้บริการด้วยความรวดเร็ว ท้วถึง ปราศจากอคติ
 - ❖ ให้บริการด้วยความเต็มใจ ยิ้มแย้ม แจ่มใส รักษาประโยชน์ให้แก่ผู้รับบริการทุกคนเท่าที่จะทำได้
 - ❖ กรณีมีเหตุจำเป็น หากต้องเลือกที่จะบริการแก่ประชาชนผู้อยู่ห่างและทางเดินลำบาก ก็ต้องอธิบายความจำเป็นให้แก่ผู้รับบริการคนอื่น ๆ ที่รออยู่ ทราบทั่วกัน

มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

(Result Orientation)

หมายถึง

- ❖ ทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเกิดผลดีต่อหน่วยงาน และส่วนรวม
- ❖ ใช้ทรัพยากรของทางราชการให้คุ้มค่าเสมือนหนึ่งการใช้ทรัพยากรของตนเอง
- ❖ เน้นการทำงานโดยยึดผลลัพธ์เป็นหลัก มีการวัดผลลัพธ์ และค่าใช้จ่าย ซึ่งอาจขยายความได้ว่า เป็นพฤติกรรมการทำงานในลักษณะดังต่อไปนี้
 - ❖ การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้แล้วเสร็จตามกำหนดโดยได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย และคุ้มค่า ทั้งในส่วนของกาใช้เงิน และใช้เวลา
 - ❖ ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเป้าหมายและเนื้อหาของงานที่ตรงกัน
 - ❖ ปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบไม่ประมาท รักษาผลประโยชน์ให้แก่หน่วยงาน อย่างเต็มความสามารถ คำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
 - ❖ การปฏิบัติงานโดยไม่ยึดติดอยู่กับกฎ ระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน แต่มุ่งเป้าหมายขององค์กร โดยมีตัวชี้วัดที่เป็นรูปธรรมว่า การทำงานนั้น ๆ บรรลุเป้าหมายหรือไม่ และมีการติดตามผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลจาก : เอกสารเผยแพร่ ค่านิยมสร้างสรรค์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยศูนย์ส่งเสริม

จริยธรรม สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ., หน้า 19 - 29